

MAGYAR CEMENT MÉSZ- ÉS CEMENTIPARI KFT.

2531 Tokod, Kossuth Lajos út 132. ■ Telefon: +36(30) 949-1502 ■ Fax: +36(1) 305-4029

Tájékoztató a Holcim konszern vállalatok és a Magyar Cement Kft. között folyamatban levő Részvény-per jelenlegi állásáról

1. 1989. november 3-án Holcim konszern az egyik leányvállalatán keresztül megvásárolta a Hejőcsabai Cement- és Mészipari Rt. üzletrészének 1/3-át, egy másikkal pedig megvásároltatott további 1 db. részvényt. Egyúttal elővásárlási jogot kapott a még állami tulajdonú részvények későbbi megvásárlásához. Az egy darab részvénynek a HCM Rt. alapító okiratának 2.2. pontja miatt van különös jelentősége, ami kimondja, hogy a közgyűlésen *„minden részvény egy szavazatot jelent, de a kibocsátott részvények 1/3-ánál több szavazattal egyetlen részvényes sem rendelkezhet.”* A Magyar Állam többségi tulajdonához kötődő szavazati jog ezáltal egy szavazattal kevesebb lett Holciménál és a HCM Rt. tényleges irányítása átkerült a Holcim konszern kezébe annak ellenére, hogy ezt az 1989. január 1-től hatályos Gazdasági Társaságokról Szóló Törvény 327. §. (1). kifejezetten tiltotta.

2. Holcimnak - mint a HCM Rt. részvényesének - az 1992. LIV. törvény 76. §. (4). hatályba lépését követően lehetősége nyílt pályázaton kívül, a versenyeztetési szabályok mellőzésével, a Magyar Állam tulajdonosi jogainak képviselőjére létrehozott Állami Vagyonügynökséggel folytatott közvetlen tárgyalások útján megvásárolni a maradék állami vagyont (többségi részvényeket és bérelt eszközöket). Holcim ajánlatát azonban az ÁVÜ megalázóan alacsonynak találta és nem fogadta el. A tárgyalások azzal zárultak, hogy elfogadható ajánlat híján az ÁVÜ nyilvános pályázaton értékesíti a cementgyári vagyont és írásban rögzítették azt a vételárat – a részvények névértéke -, amely fölött Holcim nem vesz részt a további privatizációban: *„efölötti vételi szándék esetén lemond az 1989. november 3-i szerződés szerinti elővásárlási jogáról, és a HCM Rt.-ben meglévő részvényeit is eladja a vevőnek”*, volt olvasható az 1992-es privatizációs pályázati kiírásban.
3. 1994. február 28-án egyrésztől Holcim konzern leányvállalata másokkal konzorciumban, másrésztől Magyar Cement Kft. jogelődeivel ugyancsak konzorciumban versengő ajánlatokat nyújtottak be az ÁVÜ-höz a HCM Rt. többségi részvény tulajdonának, eszköz vagyonának és kötvényeinek megvásárlására.
4. 1994. március 30-án az ÁVÜ bíráló bizottsága a beérkezett pályázatok közül a közel egy milliárd forinttal nagyobb összegű ajánlati ár és jobb üzleti terv alapján egyhangú határozattal a Magyar Cement Kft. ajánlatát fogadta el és javaslatot tett a szerződéskötésre.
5. 1994. augusztus 8-án a Magyar Cement Kft. és az Állami Vagyonügynökség képviselője aláírta az adásvételi szerződést. Magyar Cement Kft. a szerződés 2.1. pontja alapján 44,94 %-nak megfelelő 69.820 db, a szerződés 3.1. pontja alapján további 12,05 %-nak megfelelő 18.712 db, összesen 56,99 %-nak megfelelő 88.532 db részvényt vásárolt a HCM Rt. 100 %-ának megfelelő 155.350 db. részvényből. A HCM Rt.-ben kisebbségi tulajdonos Holcim konzern üzletrésze nem változott (maradt 33.4 %).
6. 1994. augusztus 18-án Magyar Cement Kft. és öt jogelődje társaságonként külön-külön (összesen hat db.) E-hitel szerződéseket kötött az Erste Bankkal. A szerződések 10. számú mellékletei az Óvadéki szerződések voltak. Ezek szerint: *„3. A Bank ... kötelezettséget vállal az értékpapírok (részvények) ...biztonságos helyen történő, gondos megőrzésére.”*

7. Magyar Cement Kft. és jogelődei kölcsönszerződéseket kötöttek még a Környezetvédelmi Kft.-vel is. Fizetési kötelezettségeik teljesítéséhez ezeken kívül soha semmilyen más forrást nem vettek igénybe.
8. Magyar Cement Kft. a vételárat kifizette. HCM Rt. 1994. október 19-én illetve 1994. december 1-én a megvásárolt 88.532 db. részvényt a Magyar Cement Kft. többségi tulajdonos nevére a Részvényesek Könyvében átvezette. Magyar Cement Kft. a HCM Rt. 1994. december 19-i közgyűlésén mint 56,99 %-os többségi tulajdonos vett részt és szavazott.
9. Holcim 1995. február 17-én keresetet nyújtott be a Fővárosi Bíróságon az ÁVÜ és a Magyar Cement Kft. között létrejött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására. A bíróság Holcim keresetét 1996. szept. 20-án, a 8.P.21.095/1995/50. számú ítéletével jogerősen elutasította.
10. Holcim konzern elnöke és főtulajdonosa T. Schmidheiny úr 1996. augusztus 14-én Glarusban (Svájc) érkezettnek látta az időt a nagy részvénytulajdonosi tranzakció megindítására. Sajtóközleményében a következőket írja:
 - *„...Nem engedhetjük meg, hogy egyesek szerződésszegéssel próbálják megszerezni az ellenőrzést a beruházásaink felett.”*
 - *„Bízunk a bíróság számunkra pozitív ítéletében – de féltő, hogy ez az ítélet már későn születik meg, addigra végelszámolás alá kerül a HCM. Ezért ... mindent megteszünk, hogy megmentjük az üzemet”*
11. 1996. október 10-én *„... a Bank (Erste Bank) az Engedményesre (Holcim) engedményezi, Engedményes pedig átveszi ... a Banknak az 1.2. pontban megjelölt Kölcsönfelvevőkkel (Magyar Cement Kft.) szembeni, a Kölcsönszerződésekből eredő és azokkal összefüggő összes követelését, továbbá az azokhoz kapcsolódó minden járulékot, biztosítékokat és egyéb jogokat.”* *„A Bank átadja a birtokában levő, a 3. sz. mellékletben felsorolt HCM névre szóló részvényeket Engedményesnek (Holcimnak). ... Az Engedményes kötelezettséget vállal, hogy ... az őrzési kötelezettségnek ... eleget tesz.”*
12. Az engedményezésről a titkosított kormányülések egyikére a pénzügyminiszter 9714/1997. számú tájékoztatójában (a Kormány részére) a következőket írja:

„A Mezőbank Rt. (Erste Bank) részéről a Magyar Környezetvédelmi Kft. vezetése alatt álló konzorciummal (Magyar Cement Kft.) szemben fennálló követeléseknek a Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) részére történő átadása sem jogszerű, sem indokolt nem volt, mivel többek között

- az E-hitel adósai (a per felperesei)(Magyar Cement Kft.) az E-hitel törlesztési kötelezettségeiknek eleget tett, és jelenleg is tesz
- a Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) szerződése színlelt szerződésnek minősíthető, mivel végső célja nem a hitelek átvétele, hanem a hitel mögött szereplő óvadék megszerzése, amit mutat az, hogy a hitelállományt megvásárló Holderbank Kft. (Holcim), mint vevő 120 %-os árfolyamot fizetett a hitelállományért, ami egy ténylegesen kétes hitel esetében teljesen indokolatlan
- a Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) a kölcsönügylet jogi biztosítékaul szolgáló óvadékot kizárólag szerződés-szegés esetén vehette volna igénybe, ami nem történt meg, így az óvadék igénybevétele jogellenes eltulajdonításnak minősül. Ebben a tranzakcióban vett részt, mint másodlagos forgalmazó a GiroCredit Befektetési (Budapest) Rt., akinek eljárása szintén vitatható.”

13. 1996. október 10-én, vagyis ugyanazon a napon, hogy a Magyar Cement Kft. HCM részvényeit Holcim birtokba vette, az E-hitel szerződéseket 15 napos határidővel, azonnali hatállyal felmondta.

- Az Óvadéki szerződések szerint azonnali felmondást kizárólag a kölcsöntartozás nemfizetése alapozhatta volna meg. Magyar Cement Kft. fizetési kötelezettségeinek teljesítését Holcim sem tudta vitatni, annak bizonyítottan mindig pontosan eleget tett.
- A 15 napos felmondási idő szintén nem vitathatóan szerződésellenes, mert a kölcsönszerződések szerinti kikötött legrövidebb felmondási idő hat hónap volt.

Ezeket a szerződésszegéseket és jogsértéseket Holcim szándékosan azért vállalta fel, mert ezek nélkül nem tudott volna hozzányúlni a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező óvadéki letétbe elhelyezett HCM részvényekhez.

Prieszol József a Holcim magyarországi vezérigazgatója erről a Fővárosi Bíróságon a 25.G.75.930/1999/73. számú perben 2002. április 17-én tett tanúvallomásában a következőket mondta:

- „arról tudomásunk volt, hogy a ... kölcsönszerződés 6 hónapos felmondási időt ír elő. CeBeKa tulajdonosai sokkal fontosabbnak

tartották, hogy a Hejőcsabai Rt. működőképessége fennmaradjon, s ezért döntöttek a 15 napos határidőről.”

- *„A tulajdonosoktól határozott utasítást kaptam, hogy a 15 napos határidőn belül...”*
- *„...tanú ... ennek az ügyletnek a létrehozására csak a tulajdonosok kifejezett utasítására vállalkozott.”*
- *„A követelést azzal a céllal vették meg, hogy a CeBeKa tulajdonosai (Holcim) a felpereseket (Magyar Cement Kft.) jobb belátásra bírják, tárgyalásra készítsék, - egészen pontosan – kényszerítsék.”*
- *„Tanú (Prieszol József) megjegyzi, hogy részéről történt meg a 15 nap lejárta után az értékesítés (Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvények), pontosabban annak lebonyolítása. Nagy valószínűséggel a tulajdonosok (Holcim) ezt már korábban előkészítették.”*

14. 1996. október 22-24-én a Jersey szigeteken bejegyzik a Nemtec Holdings Ltd. és a Cem Holdings Ltd., Panamán az Ellice Investment Inc. off-shore cégeket.

15. 1996. október 26-án, egy szombati munkaszüneti napon történt a részvények „piaci értékesítése”:

- de. 9 órakor Budapesten Holcim mint eladó és Bank Ausztria Giro Credit mint bizományos Bizományosi szerződést írnak alá a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvények értékesítéséről
- de. 10 órakor Budapesten Bank Ausztria Giro Credit mint bizományos a szerződést visszaigazolja
- déli 12 órakor Bécsben a Jersey szigetekre Cem Holdings és Nemtec Holdings képviselői mint vevők és Bank Ausztria Giro Credit mint bizományos (ugyanazzal a képviselőjével aki két órával azelőtt még Budapesten kötött szerződést) bizományos szerződéseket írnak alá a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvények értékesítéséről
- du. 3 órakor Bécsben Bank Ausztria Giro Credit mint bizományos a szerződéseket visszaigazolja, miszerint a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvényeket az off-shore cégek képviselőinek Bécsben átadta.

A nagy részvényszerzési tranzakció minden szerződését, az elsőtől az utolsóig - az oldalak láblécén látható automatikus számítógépes memóriajelölés tanúsága szerint – az **Oppenheim Klára** irányítása alatt álló ügyvédi irodában szerkesztették, függetlenül attól, hogy a szerződő felek az egyes szerződésekben teljesen különböző jogi személyek voltak és hogy a szerződéseket Magyarországon vagy Ausztriában kötötték.

16. Magyar Cement Kft. 1996. október 16-án 4.G.76.145/1966. számon keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz a Bankkal kötött kölcsönszerződés engedményezésének jó erkölcsbe ütközése és színleltége alapján a szerződés semmissége, a felmondás és ezen belül az azonnali felmondás érvénytelensége és ezek következtében a részvényforgatmányozás láncolata megszakadásának megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása érdekében.

Magyar Cement Kft. jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda kényszerű megváltozását követően Holcim képviselői kapcsolatba léptek az új jogi képviselővel (1997 és 2002 között Nagy Péter ügyvéd), aki ezt követően eddig tisztázatlan okokból, Magyar Cement Kft. ügyvezetőjének hozzájárulása nélkül, sőt kifejezett tiltakozása ellenére 1997. október 31-én visszavonta a keresetet és új keresetet nyújtott be a bíróságra, amelyben már csak a Bank és Holcim között létrejött engedményezést követően a részvényeknek Holcim számára való kiadását támadta.

Az ilyen módon megváltoztatott keresetről a Legfelsőbb Bíróság 2000. február 2-án a Gfv.X.32.698/1999/12. számú felülvizsgálati ítéletével megerősített, 1999. április 27-én meghozott Gf.I.30.033/1999/13. számú jogerős ítélete kimondja: érvényes engedményezési szerződés esetében a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM Rt. részvények óvadéki letéti őrzésének Holcimra történt átruházása jogszerű volt. *„Az engedményezéssel nemcsak jogosult, de köteles is volt átadni II. rendű alperesnek (Holcimnak) az óvadékul nála elhelyezett értékpapírokat (részvényeket).”*

17. Magyar Cement Kft. 1999. szeptember 20-án 25.G.75.930/1999/88. számon az 1996-ban benyújtott és Nagy Péter ügyvéd által visszavont kereset tartalmával megegyezően ismét kérte a Fővárosi Bíróságtól az engedményezés jó erkölcsbe ütközése és színleltége alapján a szerződés semmisségének, a felmondás és ezen belül az azonnali felmondás érvénytelenségének és ezek következtében a részvény forgatmányozás láncolata megszakadásának megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását.

A keresetről a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság 2005. április 19-i végzésével helybenhagyott, a Fővárosi Ítéltábla

2004. október 22-én kelt 16.Gf.42.195/2003/15-II. számú jogerős bírósági ítélete kimondja:

„Az elsőfokú bíróság ítéletét a (Magyar Cement Kft.) kártérítés megfizetése iránti - másodlagos – kereseti kérelmét elutasító, valamint a perköltségre vonatkozó részében hatályon kívül helyezi, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.”

Az elsőfokú bíróság előbbieket szerint megváltoztatott ítélete *„... megállapítja, hogy a II. rendű alperes (Holcim) jogelődjének a felperes (Magyar Cement Kft.) által az I. rendű alperes (Erste Bank) jogelődjével kötött és az I. rendű alperes (Erste Bank) részéről a II. rendű alperesre (Holcim) engedményezett kölcsönszerződések felmondása érvénytelen. Ezt meghaladóan a bíróság felperes keresetét elutasítja.”*

Részleteiben:

- a./** a jogerős ítélet helybenhagyja az elsőfokú bíróság ítéletének azt a részét, amelyben megállapítja, hogy a II. rendű alperesnek, azaz Holcimnak a felperes, azaz Magyar Cement Kft. által az I. rendű alperessel, azaz Erste Bankkal kötött és Erste Bank részéről a Holcimra engedményezett kölcsönszerződések felmondása érvénytelen. Indoklásában a továbbiakban kifejti, hogy *„A kölcsönszerződések felmondásának érvénytelensége kérdésében az elsőfokú bíróság helytálló álláspontra helyezkedett.”* Tévedett azonban, amikor a felmondás megalapozatlanságát csak az azonnali felmondásra korlátozta, ugyanis nemcsak az azonnali, de a rendes felmondás sem volt megalapozott. *„A rendelkezésre álló iratokból ugyanis az volt megállapítható, hogy az adósok (Holcim állításával szemben) nem sértették meg a kölcsönszerződések biztosítéknyújtásának teljesítése érdekében vállalt kötelezettségeiket.”*, *„...a biztosítékok értékvesztésére nézve pedig a perben nem áll rendelkezésre adat.”*
- b./** a jogerős ítélet azután fentiekre alapozottan kimondja, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a kártérítés megfizetése iránti – másodlagos – kereseti kérelmet elutasító, valamint a perköltségre vonatkozó részében hatályon kívül helyezi, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja. Indoklásában kifejti, hogy *„Az érvénytelenség (a felmondás érvénytelensége) jogkövetkezménye a felek jogviszonyának rendezésével vonható le. Ez a feltételek fennállása esetén az eredeti állapot helyreállításával történhet meg, abban az esetben pedig, ha az eredeti állapot nem állítható helyre, ha a változások meg nem történtté tételére nincs mód, a felek közötti elszámolásnak van helye, és az elszámolás körében kártérítési igény is előterjeszhető.”* *„Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az eredeti állapot helyreállíthatatlanságának esetére előterjesztett – másodlagos – kártérítési keresetet bizonyítottság*

hiányában elutasította.” „A Ptk. 339.§-ának (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.”

Az ítélet szerint Holcim jogellenes részvénytulajdonosi akciója után az eredeti állapotot helyre kellene állítani, de már nem lehet, mert visszafordíthatatlan változások következtek be a HCM Rt-ben az eredeti állapotokhoz képest (Holcim elégette a HCM Rt. részvényeit). Ezért Holcimnak és a részvények eltulajdonításáért felelős más társaságoknak és személyeknek a Magyar Cement Kft. másodlagos keresete alapján egyetemlegesen felelniük kell és teljeskörűen meg kell téríteniük a Magyar Cement Kft-nek okozott károkat, a kamatokra és a perköltségekre is kiterjedően. A felelősök körét és az okozott kár mértékét köteles az első fokú bíróság megállapítani az új eljárásban. A jogalap kérdése eldőlt.

- c./ a jogerős ítélet kimondja továbbá, hogy egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, vagyis ezt meghaladóan a bíróság Magyar Cement Kft. keresetét elutasítja. *„Felperes (Magyar Cement Kft.) ... a perbeli engedményezési szerződések semmisségére ... nem hivatkozhat.”* *„Az engedményezési szerződés hibája az engedményező (Erste Bank) és az engedményes (Holcim) közti viszonyt érinti, így arra az adós (Magyar Cement Kft.) nem hivatkozhat.”*

A bíróság nem azt mondta ki, hogy a Holcim és az Erste Bank közötti engedményezési eljárás törvényes volt, hanem azt állapította meg, hogy a Magyar Cement Kft-t nem illeti meg perlési jog az engedményezési szerződés érvénytelensége megállapításának kérdésében, vagyis a kereseti kérelmet a bíróság érdemben nem is vizsgálta.

- 18.** A per jelenleg első fokon a Fővárosi Bíróság Gazdasági kollégiuma előtt folyik a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező volt HCM Rt. részvényeinek eltulajdonításáért felelősök körének és az okozott kár mértékének megállapítása céljából. Jelenleg a Holcim konzern maláj off shore cége cégjogi dokumentumainak beszerzése, az Erste Bank által nem létezőnek nevezett dokumentumoknak az Állami Vagyonügynökségtől való beszerzése és bizonyos a Bank által titkosnak nevezett iratoknak a Bíróság általi bekérése, valamint a szakértő megbízása van folyamatban. A legközelebbi tárgyalás időpontját a bíróság 2011. május 26-ára tűzte ki.

Zürich, 2011. március 28.

Dr. Kálmán János
ügyvezető
Magyar Cement Kft.